

[Statsministeren.]

Efter det ærede Medlems Mening viste Grundlovsforslaget Affattelse, at man ikke havde givet sig Tid nok. Det ærede Medlem pegede ikke paa noget specielt, som skulde bevise dette, men i hvert Fald er det jo nu et meget sent Tidspunkt for det ærede Medlem at paavise noget saadant paa, da det ærede Medlem selv har haft Lejlighed til gennem de to Aar, i hvilke Kommissionforhandlingerne har fundet Sted, at anvise os alt det, som maatte være mangelfuldt, og som det ærede Medlem først nu i den halvtolvte Time har opdaget.

Venstres Indsats i Grundlovsforhandlingerne kan der nok være Grund til at nævne. Jeg har ikke tidligere tænkt at skulle gøre det, men naar det ærede Medlem paa dette Stadium vil angribe det Arbejde, der er gjort, er det maaske værd at fremhæve, at Venstres første Indsats skete den 20. Januar 1938, da man meddelte, at Venstre principielt holdt paa Tokammerssystemet, og henviste til, at andre Stater med et Etkammersystem har fundet det formaalstjenligt at dele Rigsdagen i to Afdelinger, saaledes som Tilfældet er i Norge og i Island. Af denne Grund og af andre Grunde vilde man altsaa mene, at Tokammerssystemet var det mest passende, og saa erklærer man sig i øvrigt villig til at gaa ned med Valgretsalderen til Landstinget fra 35 Aar til en lavere Alder. Man stod saaledes paa Tokammerssystemet saa sent som den 20. Januar 1938. Først da Kommissionen derefter havde beredt sig paa at slutte af, altsaa under den allerseneste Del af Kommissionsarbejdet, dukkede Venstre igen frem og meddelte, at efter Venstres Opfattelse var det System, man foreslog fra Flertallets Side, for indviklet. Man mente derfor, at Spørgsmaalet — som der staar — om et rent Etkammersystem under de fortsatte Forhandlinger i Rigsdagen burde drages i Forgrunden. Dette er altsaa sket, et Forslag i saa Henseende er fremsat i Folketinget, men ledsaget af en Mindretalsret, som aldrig har været at forefinde her i Landet, og som mig bekendt heller ikke forefindes nogen Steder i moderne Forfatninger — ikke i den Udstrækning i hvert Fald, som Venstre foreslaar det.

Et Etkammersystem med Garantier for Mindretallene er altsaa Betingelsen for Partiet Venstres Tilslutning til et eller andet i denne Sag. Jeg finder, det er et meget sent Tidspunkt, et saadant Krav er fremkommet paa, og at det er umuligt at imødekomme det, saa meget mere som vi jo har oplevet en Tid, da Venstre alene og senere

sammen med de Konservative havde Magten. Vi behøver kun at gaa en god halv Snes Aar tilbage i Tiden for at erindre, hvordan man nedskar Lønninger og sociale Ydelser, og hvorledes det daværende Mindretal opfordrede til at lade denne Sag bero, indtil Vælgerne var spurgt, eller en Folkeafstemning var afholdt. Men der var ikke Tale om, at man havde Sans for Mindretalsbeskyttelse dengang, og hvordan var det med Loven om den saakaldte Arbejds- og Erhvervsfrihed? Paa Trods af Protester fra snart sagt alle Sider i Samfundet gennemførtes med et spinkelt Flertal denne Lov, og den bragtes til Stadfæstelse af et Ministerium, der var faldet. Der var ingen i Venstre, som i de Tider interesserede sig for Mindretallenes Beskyttelse. Det ærede Medlem faar derfor undskyldte, at han ikke er i Stand til at paakalde nogen Medlidenhed hos os over for den Skæbne, som Mindretallene i vore Dage lider — de har det i hvert Fald adskilligt bedre, end vi har oplevet det i visse Perioder.

Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) sagde, at man skulde vogte sig for hyppige Grundlovsændringer i et Land, som i øvrigt var velordnet. Det er vist fuldkommen rigtigt, men 24 Aar er jo da ogsaa et Stykke Tid. Siden vi fik den sidste Grundlov, er der gaaet en betragtelig Tid, skønt man allerede i 1915 vidste, at der i den da vedtagne Grundlov, om jeg saa maa sige, var Lig i Lasten. Der var et Landsting, som paa Forhaand maatte rejse en stor Del af Befolkningen til Uvilje og, naar Tiden var inde, til Krav om Forandring i disse uheldige Forhold.

Naar der nu gennemføres en Ordning, som paa dette væsentlige Omraade imødekommer Befolkningens Krav og Interesser, er der vel ingen Grund til at vente, at det skulde blive nogen dagligdags Beskæftigelse at revidere Grundlov her i Landet, mere end det altsaa tidligere har været det. Det ærede Medlem sagde som Begrundelse for sin Uvilje mod det foreliggende Forslag, at det byggede paa Principper, som mange Steder er vejet og fundet for lette. Ja, det kan da ikke være afgørende her, at man i Italien eller et andet Sted har fundet de demokratiske Principper for lette. Her i Landet har en saadan Vejning jo ikke fundet Sted og en saadan Opfattelse ikke vundet Raaderum, lige saa lidt som i de øvrige nordiske Lande, i England, Holland eller Belgien. Det forekommer mig da, at det er lidt underligt, at den ærede konservative Ordfører i sin Mangel paa Argumenter mod det foreliggende